

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-1-13 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 18-30/523-259
Karar Tarihi : 06.09.2018

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Arslan NARİN (İkinci Başkan)
Üyeler : Adem BİRCAN, Mehmet AYAN, Ahmet ALGAN
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Şükran KODALAK,

B. RAPORTÖRLER: Hasan ADIYAMAN, Arın Özge HİMMETOĞLU, Çiğdem KIR

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.
Orta Mah. Akdeniz Sok. No:8 Tuzla/İSTANBUL

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.'nin bayileri arasında ayrımcılık yapmak ve başvuru sahibine ürün sağlamayı reddetmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 15.03.2018 tarih ve 2178 sayı ile giren gizlilik talepli başvuruda özetle; Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş. (BAYMAK) ile başvuru sahibi arasında Baymak A.Ş. (.....) Sözleşmesi (Bayilik Sözleşmesi) imzalandığı; Bayilik Sözleşmesi'nin süresiz olduğu, başvuru sahibinin münhasır bayi olarak çalışacağına, sözleşme ekinde yer alan ürünler haricinde marka ve ürün satamayacağına sözleşmenin 14. maddesinde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğü ile hüküm altına alındığı, Bayilik Sözleşmesi'nde ürün bedellerinin fiyat listesi ile belirleneceğinin ve toplu iş alımlarında özel fiyat ve iskonto uygulamalarının yapılabileceğinin belirtildiği, BAYMAK'ın başvuru sahibine, dağıtıcı/toptancı bayilerin tüketiciye satış hakkı olmaksızın sadece kendi alt bayilerine satış hakkı olduğunu, yetkili teknik servislerin sadece ürünlerine ilişkin servis hizmeti alacak tüketicilere hizmet vereceğini ve ürün satışı yapmayacağını taahhüt ettiği ancak uygulamada söz konusu taahhüde aykırı davrandığı, başvuru sahibinin BAYMAK'tan izin almadan toptancı/dağıtıcı bayilere satış yapamayacağına belirtildiği, BAYMAK'ın başvuru sahibine karşı birçok kez ürün kısıtlaması, iskonto talebine cevap vermeme veya reddetme ve mal vermeme gibi rekabeti kısıtlayıcı uygulamalarda bulunduğu; BAYMAK'ın bu tutumu ile bayileri arasında ayrımcı uygulamalar gerçekleştirdiği iddia edilerek konunun 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) kapsamında incelenmesi talep edilmektedir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Söz konusu başvuruya istinaden hazırlanan 28.03.2018 tarih ve 2018-1-13/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulunun (Kurul) 05.04.2018 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 18-10/191-M sayı ile dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) Önaraştırma sürecinde 31.07.2018 tarihinde BAYMAK'ta yerinde inceleme, 01.08.2018 tarihinde ise başvuru sahibi ile görüşme yapılmıştır. Ayrıca dosya kapsamında değerlendirilmek üzere BAYMAK'tan talep edilen bilgi ve belgeler 06.08.2018 tarih ve

5563 sayı, 14.08.2018 tarih ve 5733 sayı, 17.08.2018 tarih ve 5833 sayılı yazılar ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

- (5) Öneri araştırma sonucunda düzenlenen 17.08.2018 tarih ve 2018-1-13/ÖA sayılı Öneri araştırma Raporu 06.09.2018 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüştür.
- (6) Yapılan görüşmeler sonucunda, dosya konusu BAYMAK'ın bayilik sözleşmelerindeki dikey kısıtlamalara ilişkin iddialar bakımından 18-30/523-M sayı ile BAYMAK hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiş olup bayileri arasında ayrımcılık yapması ve başvuru sahibine ürün sağlamayı reddetmesi gibi uygulamalarla 4054 sayılı Kanun'un 4. ve/veya 6. maddesini ihlal ettiği iddiasına ilişkin olarak işbu karar alınmıştır.
- (7) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** Dosya kapsamında; BAYMAK ile farklı statüye sahip bayileri arasında imzalanan sözleşmelerin bir kısmında, süresiz veya belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğünün bulunması anılan sözleşmelerin tamamında yeniden satış fiyatının tespiti niteliğinde hükümlerin yer alması; BAYMAK'ın fiili uygulamalarla bayilerinin internet üzerinden satış yapmalarını engellemesi hususlarına ilişkin olarak BAYMAK hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılması gerektiği, diğer yandan, BAYMAK'ın bayileri arasında ayrımcılık yapmak ve başvuru sahibine ürün sağlamayı reddetmek gibi uygulamalarla 4054 sayılı Kanun'un 4. ve/veya 6. maddesini ihlal etmediği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME, GEREKÇE VE HUKUKİ DAYANAK

I.1. Hakkında Öneri araştırma Yapılan Teşebbüs - BAYMAK

- (8) 1969 yılında İstanbul'da kurulan BAYMAK, Tepeören'de toplam 60.000 m² alan üzerinde kurulu iki üretim tesisi ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Teşebbüsün %(.....) oranındaki hissesi Baxi Holding GMBH, %(.....) oranındaki hissesi BDR Thermea Group B.V. ve %(.....) oranındaki hissesi Baymak Makine San. ve Tic. A.Ş.'ye aittir. Kombi, yoğunmalı kombi, klima, panel radyatör, hidrofor, kalorifer kazanları, duvar tipi yoğunmalı kazanlar, merkezi kazanlar, jeneratör, şofben, termosifon, her türlü makine tesisat ve inşaat malzemesi imalatı ile bu ürünlerin montajı, tamiri, bakımı ve servisi konularında hizmet sunan BAYMAK, üretici bir firma olup, ürün gamında yer alan ürünlerin satışını farklı bayilik statülerine sahip bayileri aracılığıyla gerçekleştirmektedir.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (9) BAYMAK'ın içinde bulunduğu iklimlendirme (ısıtma-soğutma) sistemleri sektörü, konutsal ve endüstriyel bazda merkezi ve bireysel ısıtma-soğutma ihtiyaçlarını karşılayacak ürün ve hizmetlerin pazarlandığı bir sektördür. Isıtma, soğutma, havalandırma ve iklimlendirme sektörü genel itibarıyla kapalı mekânlardaki havanın fiziksel şartlarını değiştirmek amacıyla kullanılmakta olan her çeşit cihazı kapsamaktadır. Burada sözü edilen şartlar; ortamdaki havanın sıcaklığı, nemi, temizliği ve hareketidir.
- (10) İklimlendirme (ısıtma-soğutma) sistemleri sektöründe çok sayıda ve farklı özelliklere sahip ürünler yer almaktadır. Örneğin ısıtma cihazları sektöründe, kombi, her çeşit kazan ve radyatör gibi mekânları ısıtmada kullanılan ürünler ile boyler ve güneş enerjisi sistemleri gibi sıcak su sağlama amaçlı ürünler yer almaktadır. Soğutma ve havalandırma sektöründe klima sistemleri yer almakta olup; ürünleri kullanım yerine göre bireysel klimalar, hafif merkezli klimalar ve merkezi klimalar olarak üç gruba ayrılmaktadır. Sektörde en çok kullanılan yan ürünleri ise pompa, vana, boru ve yalıtım ürünleri oluşturmaktadır.

- (11) Türkiye ısıtma-soğutma ticaret hacmi 2014 yılında 12 milyar ABD Doları değerine ulaşmıştır¹. Isıtma-soğutma pazarındaki firmaların sayısı oldukça fazladır. Sektörde Vaillant, ECA, BAYMAK, Demir Döküm, Alarko, Ferroli, Ariston, Bosch, Buderus, Viessmann, TermoTeknik, Daikin-Airfel gibi firmalar yer almakta olup; 2015 yılı itibarıyla kombi üretiminde 14, panel radyatör üretiminde 25, kazan üretiminde ise 157'si TSE belgeli 560 firmanın faaliyet gösterdiği tahmin edilmektedir. Ayrıca, boyler ya da radyatörleri üreten küçük ve orta ölçekli çok sayıda teşebbüs bulunduğu ifade edilmektedir².
- (12) Hem ısıtma hem de soğutma alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin bir kısmı sadece ithalatçı ya da sadece üretici olabildiği gibi bir kısmı da hem üretici hem ithalatçı konumundadır. Gerek ısıtma gerek soğutma gerekse pompa ve basınçlı aletler pazarlarında çok sayıda firmanın faaliyet gösterdiği, hiçbir firmanın tek başına çok yüksek pazar paylarına sahip olmadığı ve ithal ürünlerin yarattığı rekabetçi baskı dikkate alındığında her üç alanda da yoğunlaşmanın yüksek olmadığı görülmektedir.³
- (13) Kurul'un 21.02.2007 tarih ve 07-15/142-45 sayılı kararında ilgili ürün pazarı değerlendirmesinde, ısıtma cihazları grubu içinde yer alan belirli ürünlerin talep ikamesi yönüyle daha homojen alt gruplara ayrılabilmesinin mümkün olduğu, ayrıca örnek olarak bir klimanın hem ısıtma hem de soğutma amaçlı kullanımının mümkün olduğu ya da termosifon ve şofben gibi esasen su ısıtma işlevi gören cihazların yerine merkezi kazan ve boyler ünitesinden oluşan bir sistemle de bu sorunun çözümlenebiliyor olmasının farklı cihazlar arasında sınırlı olsa da, kullanım amaçları bakımından talep ikamesi olanağını gündeme getirdiği belirtilmiştir. Ancak tüketici gözünde fiyatları ve kullanım amaçları bakımından ele alınan ürünler açısından tam bir ikamenin olamayacağı değerlendirilmiştir. Konu arz ikamesi boyutuyla da ele alınmıştır. Bu noktada gerek ısıtma cihazları gerekse soğutma cihazları ve bunlara ilişkin yan ürünler niteliğindeki pompa ve hidrofor gibi su basınçlandırma ekipmanı bakımından bu cihazlar arasında arz ikamesinin mümkün olduğu değerlendirilmiştir. Nihayetinde dosya kapsamında teşebbüsün faaliyetinin bulunduğu ürün grupları dikkate alınarak, ilgili ürün pazarları "ısıtma cihazları", "soğutma, havalandırma, klima cihazları", "su basınçlandırma cihazları" ile tüm bu pazarlarda yer alan ürünlere ilişkin "tamir ve bakım/onarım hizmetleri" pazarları olarak belirlenmiştir.
- (14) Kurul'un 17.06.2004 tarih ve 04-42/494-120 sayılı BAYMAK'a ilişkin kararında; BAYMAK'ın portföyünde yer alan her bir ürün grubunun tüketici nezdinde ikame ürünler sayılamayacağı göz önünde bulundurularak, söz konusu ürünlerin her biri farklı ürün pazarları altında olmak üzere, ilgili ürün pazarları "kaynaticılar pazarı", "su ısıtıcıları pazarı", "radyatör pazarı", "klima pazarı" ve "sıhhi tesisat pazarı" olarak belirlenmiştir.
- (15) Dosya konusu iddiaların temelinde, BAYMAK'ın merkezi ısıtma ve soğutma sistemleri sektöründe kendi markasına ait merkezi sistem cihazlarının bayilik sistemi aracılığıyla satışı yer almaktadır. BAYMAK'ın ürün gamında merkezi ısıtma kazanı, yoğunmalı kalorifer kazanı, kombi kazanları ve şofben, elektrikli termosifon, sıvı yakıt brülörleri, hidrofor, serpantinli boyler, güneş kolektörleri ve genişleme tankı gibi hemen hemen merkezi ısıtma ve soğutma sistemleri sektöründe yer alan tüm ürünler bulunmaktadır. BAYMAK'ın faaliyette bulunduğu ürün grupları dikkate alınarak ve yukarıda değinilen önceki Kurul kararları ışığında, ilgili ürün pazarları "ısıtma cihazları", "soğutma, havalandırma, klima cihazları", "su basınçlandırma cihazları" ile tüm bu pazarlarda yer

¹ Türkiye İklimlendirme Sanayi Sektör Raporu (Kasım 2015).

² 07.07.2015 tarih ve 15-28/304-86 sayılı Kurul kararı.

³ 21.02.2007 tarih ve 07-15/142-45 sayılı Kurul kararı.

alan ürünlere ilişkin “tamir ve bakım/onarım hizmetleri” pazarları olarak belirlenebilecektir. Bununla birlikte, gerek BAYMAK’ın merkezi ısıtma ve soğutma sistemleri sektöründe yer alan hemen hemen tüm ürünleri üretebilmesi ve servis hizmetlerini yapabilmesi gerek dosya konusu başvurunun bahse konu sektörde özellikle bir ürün grubuna yönelik olmaması nedeniyle, işbu dosya kapsamında ilgili ürün pazarı “merkezi ısıtma/soğutma sistemleri ve servis hizmetleri” pazarı olarak belirlenmiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (16) BAYMAK, ticari faaliyetini tüm Türkiye coğrafyasında bulunan bayi ve servisleri aracılığı ile gerçekleştirmektedir. Dosya konusu ürünler bakımından pazara giriş, arz kaynaklarına ulaşım, üretim, dağıtım, pazarlama ve satış şartlarının bölgesel bir farklılık göstermediği göz önüne alınarak ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak tespit edilmiştir.

I.3. Hukuki Değerlendirme

- (17) İşbu karar kapsamında BAYMAK’ın bayileri arasında ayrımcılık yapması ve bayisi konumunda olan başvuru sahibine mal vermeyi reddetmesi gibi uygulamalar yoluyla pazardaki rekabeti kısıtladığı iddiaları incelenmektedir. Bu kapsamda ilk olarak BAYMAK’ın bayilik sistemi incelenmiştir.
- (18) Dosya mevcudu bilgilere göre BAYMAK bayileri, BAYMAK’tan ayrı ve bağımsız bir tüzel kişiliğe sahip olup, satın aldıkları malların satış ve pazarlanması işlerini kendi nam ve hesaplarına yapmaktadır. BAYMAK ürünlerinin satış kanalını temel olarak bayi kanalı ve bayi dışı kanal oluşturmaktadır. Bayi dışı kanal, “Koçtaş”, “Vatan Bilgisayar” gibi yapı market ve zincir mağazaların bulunduğu kanal olup bu teşebbüslerin BAYMAK ile arasında herhangi bir bayilik ilişkisi bulunmamaktadır. BAYMAK ile bayi kanalı oluşturan yetkili bayileri arasında imzalanan sözleşmeler incelendiğinde, BAYMAK’ın “Dağıtıcı Bayi”, “Taahhütçü Bayi”, “Yapı Malzeme Bayi”, “Orange Store”, “Lambert Bayi” ve “Ürün Bayi” olmak üzere değişik statülere sahip birden fazla bayisinin bulunduğu, her bir statüde yer alan bayiler ile farklı sözleşmeler imzalandığı, ayrıca sözleşme hükümlerinin de farklılık teşkil ettiği tespit edilmiştir.
- **Dağıtıcı Bayi:** BAYMAK ile arasında mevcut sözleşme kapsamında BAYMAK dağıtıcı bayi olarak faaliyet gösteren, mal alımlarını BAYMAK’tan yapan ve BAYMAK’a doğrudan bağlı olarak çalışan, kendi altında en az üç alt bayi bulunan “Dağıtıcı Bayi” statülü bayiyi ifade etmektedir. Dağıtıcı bayiler kendilerine bağlı alt bayi yapılanmasında bulunan diğer bayi sınıflarına göre daha büyük ölçekli bayilerdir. Dağıtıcı bayilere bağlı Alt Bayi, Karışık Taahhütçü Bayi ve Orange Store olmak üzere üç tip bayilik statüsü bulunmaktadır. BAYMAK’ın (.....) adet “Dağıtıcı Bayi” ve (.....) adet “Alt Bayi” statülü bayisi bulunmaktadır.
  - **Taahhütçü Bayi:** BAYMAK ile arasında mevcut sözleşme kapsamında BAYMAK ana bayi olarak faaliyet gösteren, mal alımlarını BAYMAK’tan yapan ve BAYMAK’a doğrudan bağlı olarak çalışan “Taahhütçü Bayi” statülü ana bayidir. BAYMAK’ın (.....) adet “Taahhütçü Bayi” statülü bayisi bulunmaktadır.
  - **Yapı Malzeme Bayi:** Temel olarak taahhütçü bayi gibi doğrudan BAYMAK’a bağlı olarak çalışan bayilerden olmakla birlikte esas olarak yapı malzemeleri satışı ile ilgilenen ancak BAYMAK ürünlerini de satan bayilerdir. BAYMAK’ın (.....) adet “Yapı Malzeme Bayi” statülü bayisi bulunmaktadır.

- **Orange Store:** BAYMAK ile arasında mevcut sözleşme kapsamında BAYMAK ana bayi olarak faaliyet gösteren, mal alımlarını BAYMAK'tan yapan ve BAYMAK'a doğrudan bağlı olarak çalışan "Orange Store" statülü bayilerdir. BAYMAK bayilik sistemi içerisinde özel mağaza yapılanmasına sahip olup bayilik standart ve koşulları sözleşme ile belirlenmiştir. BAYMAK'ın (.....) adet "Orange Store" statülü bayisi bulunmaktadır.
  - **Lambert Bayi:** BAYMAK ile arasında mevcut sözleşme kapsamında BAYMAK ana bayi olarak faaliyet gösteren, mal alımlarını BAYMAK'tan yapan ve BAYMAK'a doğrudan bağlı olarak çalışan bayilerdir. "Lambert Bayi" statülü bayiler, BAYMAK'ın sadece Lambert markalı ürünlerini satmakla yetkilendirilmişlerdir. Bu bayiler Lambert markalı ürünler dışında rakip markalı ürünler de satabilmektedir. BAYMAK'ın (.....) adet "Lambert Bayi" statülü bayisi bulunmaktadır.
  - **Ürün Bayi:** BAYMAK ile arasında mevcut sözleşme kapsamında BAYMAK ana bayi olarak faaliyet gösteren, mal alımlarını BAYMAK'tan yapan ve BAYMAK'a doğrudan bağlı olarak çalışan bayilerdir. Bu kapsamda faaliyet gösteren bayiler BAYMAK'ın belirli bir ürün gamına dâhil olan ürünlerini satmak ile yetkilendirilmişlerdir. Bu bayiler BAYMAK markalı ürünler dışında rakip markalı ürünler de satabilmektedir. BAYMAK'ın (.....) adet "Ürün Bayi" statülü bayisi bulunmaktadır.
- (19) Yukarıda detayları verildiği üzere, BAYMAK'ın tüm bayileri birbirleriyle aynı olmayıp, bayiler farklı statülere sahiptir. BAYMAK ile bayiler arasında yapılan sözleşmelerden, BAYMAK'ın değişik statüdeki bayilere farklı fiyatlardan ürün temin ettiği, örneğin toptancı seviyesinde olan "Dağıtıcı Bayi" statüsündeki bayilere daha fazla ürün satışı yapabilmeleri ve pazarlayabilmeleri nedeniyle daha uygun fiyatlarda ürün sattığı, statülerine göre bayilerin primlerinin farklı olduğu, bayilerin satış yapacakları bölge ve müşterilerin statülerine göre değiştiği anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra her bir bayinin statüsüne göre stoğunda bulundurabileceği veya satış yapabileceği ürün çeşidi de değişmektedir. Yapılan incelemelerde aynı statüdeki bayiler arasında ayrımcı uygulamalar yapıldığını gösterir nitelikte herhangi bir bulguya da rastlanmamıştır.
- (20) BAYMAK'ın bayileri arasında ayrımcılık yaptığı iddiaları ilk olarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (e) bendi çerçevesinde değerlendirilmelidir. İlgili bentte münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması 4. maddenin ihlali olarak nitelendirilmektedir. Dosya kapsamında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bakımından bir ayrımcılık ihlalinin bahsedilebilmesi için gerekli olan BAYMAK'ın başvuru sahibi aleyhine ayrımcılık yapmak konusunda başkaca herhangi bir teşebbüs ile danışıklı ilişki içinde olduğuna dair herhangi bir bilgi, belge ya da bulgu elde edilememiştir.
- (21) 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin (b) bendinde eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması yasaklanmaktadır. Bu bakımdan başvuruda belirtilen, BAYMAK'ın bayileri arasında ayrımcılık yapması ve bayisi konumunda olan başvuru sahibine mal vermeyi reddetmesi gibi uygulamalar yoluyla pazardaki rekabeti kısıtladığı iddialarının, Kanun'un 6. maddesi kapsamında da incelenmesi gerekmektedir.
- (22) 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde hâkim durum, belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmıştır.

- (23) 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında incelenen bir davranışın ihlal teşkil edebilmesi için davranışı gerçekleştiren teşebbüsün ilgili pazarda hâkim durumda olması ve davranışın bir kötüye kullanma niteliği taşıması gerekmektedir. Bu iki temel unsurdan birinin bulunmadığı durumlarda, diğer unsura ilişkin analize yer verilmesine gerek bulunmamaktadır.
- (24) Hâkim durum değerlendirmesinde göz önünde bulundurulacak temel unsurlar; incelenen teşebbüsün ve rakiplerinin ilgili pazardaki konumu, pazara giriş ve pazarda büyüme engelleri, alıcıların pazarlık gücüdür. İncelenen bir teşebbüsün hâkim durumda olmasının birincil göstergesi, teşebbüsün sahip olduğu pazar payıdır. Bir teşebbüsün hâkim durumda bulunduğu dair delil teşkil eden belirli bir pazar payı eşiği bulunmamakla birlikte, aksini gösterecek bir durum söz konusu değilse, Kurul'un yerleşik uygulamasında %40'ın altında pazar payına sahip olan teşebbüslerin hâkim durumda olması ihtimalinin düşük olduğu kabul edilmektedir.
- (25) BAYMAK'ın üretim ve satışını yaptığı temel ürünler bazında pazar payı ve sektördeki rakip teşebbüslerin pazar payları aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: BAYMAK ve Rakip Teşebbüslerin 2017 Yılı Pazar Payları (%)

Marka	Duvar tipi yoğuşmalı kazan	Klima	Kombi	Panel radyatör	Termosifon	Yoğuşmalı kombi
BAYMAK/DOLCEVITA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BUDERUS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
VISSMANN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DAIKIN - AIRFEL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ECA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GASSERO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
EKOSTAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TERMOTEKNİK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
REMEHA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DEMİRDÖKÜM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ALARKO/TOSHIBA/CARRIER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AKTES	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ARISTON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
VAILLANT-PROTHERM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ERENSAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
RİMA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ARÇELİK/BEKO/ALTUS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
VESTEL/REGAL/SEG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BOSCH/SİEMENS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SAMSUNG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
IKLİMSA SIGMA/ MITSUBISHI HEAVY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MITSUBISHI ELECTRIC	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
LG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Marka	Duvar tipi yoğuşmalı kazan	Klima	Kombi	Panel radyatör	Termosifon	Yoğuşmalı kombi
MİDEA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
IMMERGAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
WARMHAUS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
FERROLI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
COPA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇELİKPAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SÜSLER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TERMODİNAMİK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BLYSS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	~100,00	~100,00	~100,00	~100,00	~100,00	~100,00

- (26) BAYMAK'ın merkezi ısıtma ve soğutma sistemleri sektöründe yer alan hemen hemen tüm ürünleri üretebilmesi ve servis hizmetlerini yapabilmesi ve de dosya konusu başvurunun bahse konu sektörde özellikle bir ürün grubuna yönelik olmaması nedenleriyle, işbu dosya kapsamında ilgili ürün pazarı "merkezi ısıtma/soğutma sistemleri ve servis hizmetleri" pazarı olarak belirlenmiştir. Yukarıda yer verilen Tablo 1 incelendiğinde; merkezi ısıtma/soğutma sistemleri ve servis hizmetleri pazarında yer alan ürünlerden; inceleme tarafı BAYMAK'ın 2017 yılı için duvar tipi yoğuşmalı kazan pazarında pazar payının yaklaşık %(.....), klima pazarında %(.....), kombi pazarında %(.....), panel radyatör pazarında %(.....), termosifon pazarında %(.....) ve yoğuşmalı kombi pazarında %(.....) olarak gerçekleştiği, BAYMAK'ın herhangi bir ürün pazarında yüksek düzeyde ve hakim duruma işaret edebilecek bir pazar payına sahip olmadığı, duvar tipi yoğuşmalı kazan pazarı hariç diğer ürünlerde BAYMAK'tan daha yüksek pazar payına sahip rakiplerin bulunduğu, her bir ürün için pazarın oldukça rekabetçi bir pazar olarak değerlendirilebileceği anlaşılmaktadır.
- (27) BAYMAK'ın Türkiye'de ilgili ürün pazarı olan merkezi ısıtma/soğutma sistemleri ve servis hizmetleri pazarında yer alan her bir ürün için sahip olduğu pazar payı, pazarda rekabetçi baskı yaratabilen rakiplerin varlığı ve pazara giriş engelinin bulunmadığı dikkate alınarak, BAYMAK'ın dosya kapsamında belirlenen ilgili ürün pazarında ve daha dar pazar tanımlamalarında hâkim durumda olmadığı kanaatine varılmaktadır.
- (28) Yukarıda da ifade edildiği üzere, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında ihlal teşkil eden bir davranıştan bahsedebilmek için, bu davranışı gerçekleştiren teşebbüsün ilgili pazarda hâkim durumda olması ve davranışın bir kötüye kullanma niteliği taşıması gerekmektedir. Esasen, inceleme konusu BAYMAK'ın ilgili pazarda hâkim durumda olmadığı tespitinden sonra davranışının kötüye kullanma niteliği taşıyıp taşımadığına ilişkin analize gerek bulunmamaktadır. Buna rağmen, bir an için BAYMAK'ın ilgili pazarda hâkim durumda olduğu kabul edilerek davranışlarının kötüye kullanma niteliğinde olup olmadığı değerlendirilecektir.
- (29) Başvuru konusu iddialar arasında, BAYMAK'ın bayileri arasında ayrımcılık yapması ve bayisi konumunda olan başvuru sahibine mal vermeyi reddetmesi gibi uygulamalar yoluyla pazardaki rekabeti kısıtladığı iddiaları yer almaktadır.
- (30) Ayrımcılık kavramı Avrupa Birliği'nin İşleyişine Dair Anlaşma'nın 102. maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde "Ticari taraflar arasında eşit işlemler için farklı koşullar

uygulayarak onları rekabetçi açıdan dezavantajlı konuma düşürmek” kötüye kullanma hali olarak sayılmıştır. Öte yandan ayrımcılık kavramı 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde ise *“Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması”* şeklinde ifade edilmiştir.

- (31) Ayrımcılığa neden olabilecek farklı uygulamalarda bulunulan tarafların ya da işlemlerin eşitliği değerlendirilirken farklı uygulamaya konu edinilen mal ya da hizmetler arasında fiziksel ya da işlevsel benzerliklerin bulunması, işlemlerin ticari içeriklerinin benzer olması, benzer ticari koşullarda gerçekleşmesi gibi unsurların ele alındığı görülmektedir. Öncesinde de ifade edildiği üzere, BAYMAK’ın farklı şartlar altında, farklı kapasitede mal alımı yapan ve farklı dağıtım kanallarını kullanan bayileri bulunmaktadır. Başvuruda yer alan ayrımcılık iddiasının, aynı dağıtım seviyesinde yer almayan ve farklı miktarlarda alım yapan bayilere BAYMAK’ın farklı fiyat politikası uygulamasının ticari gerekçesinin bulunması nedeniyle, rekabet hukuku kapsamında ihlal olarak değerlendirilemeyeceği kanaatine ulaşılmıştır.
- (32) Başvuruda yer alan bir diğer iddia mal vermenin reddine ilişkindir. BAYMAK’ın hâkim durumda olmadığı tespiti yapılmış ise de anılan teşebbüsün hâkim durumda olduğu varsayımı altında davranışının mal vermenin reddi suretiyle kötüye kullanma niteliği taşıyıp taşımadığı da incelenecektir. Mal vermeyi reddetme eylemi, temel olarak, bir teşebbüsün mal teminini doğrudan ve herhangi bir gerekçe olmaksızın reddetmesi şeklinde ya da yüksek fiyat ve/veya düşük kalitede mal temin etmek gibi olumsuz ticari koşullarda mal vermeyi teklif etmesi/mal vermesi şeklinde ortaya çıkabilmektedir. Mal vermeyi reddetme eyleminin rekabet hukuku kapsamında ihlal olarak nitelendirilebilmesi için birtakım şartların varlığı gerekmektedir.
- (33) “Hâkim Durumdaki Teşebbüslerin Dışlayıcı Kötüye Kullanma Niteliğindeki Davranışlarının Değerlendirilmesine İlişkin Kılavuz”da, reddetmenin alt pazarda rekabet etmek için vazgeçilmez bir ürüne ya da hizmete ilişkin olması, reddetmenin alt pazarda etkin rekabeti ortadan kaldırmasının muhtemel olması ve reddetmenin tüketici zararına yol açmasının muhtemel olması şartlarının birlikte varlığı aranmaktadır.
- (34) Başvuruya konu iddiaların yukarıdaki ölçütler çerçevesinde değerlendirilmesine geçilmeden önce önemle belirtilmelidir ki, rekabet hukuku mal vermeyi reddetme eyleminin değerlendirilmesinde temel olarak hâkim durumdaki bir firmanın alıcısı konumundaki bir teşebbüsü dışlamak için bu teşebbüsün belli bir girdiye erişimini reddetmesi durumuna ve özellikle de bu teşebbüsün girdinin gerekli olduğu ekonomik faaliyet bakımından hâkim durumdaki teşebbüsün rakibi olduğu olaylara yoğunlaşmaktadır. Nitekim mal vermeyi reddetme eylemi sonucunda anti-rekabetçi etkilerin bu durumla ortaya çıkması beklenmekte ve yukarıda değinilen ölçütler temel olarak bu durumları analiz etmeye yönelmektedir. Oysa dağıtım ya da yeniden satış seviyesindeki bir mal vermeyi reddetme eylemi bakımından aynı şeyleri söylemek mümkün değildir. Talebe konu mala herhangi bir katma değer katmayan, hâkim durumdaki firmanın ürünlerini sadece yeniden satan teşebbüs ile hâkim durumdaki teşebbüs arasında anlamlı bir rekabet bulunmamaktadır. Mevcut dosya kapsamında incelenen taraflar arasındaki ilişkinin de, bir sağlayıcının alt pazarda kendisine rakip olan bir teşebbüse belli bir girdiyi sağlamasını içeren bir ilişkiden ziyade, tarafları arasında doğrudan rekabet olmayan bir bayilik ilişkisi olduğu anlaşılmaktadır. İlâveten, BAYMAK ürünlerinin, şikâyetçi bayinin faaliyetlerini rekabetçi bir şekilde sürdürebilmesi için vazgeçilmez nitelikte olduğundan bahsedilmesi, ilgili ürün pazarının rekabetçi yapısı göz önünde bulundurulduğunda mümkün görülmemektedir. Dolayısıyla, iddia

edilen mal vermenin reddi eyleminin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde bir kötüye kullanma olarak değerlendirilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

- (35) Yukarıdaki değerlendirmeler ışığında, BAYMAK'ın bayileri arasında ayrımcılık yapmak başvuru sahibine ürün sağlamayı reddetmek yoluyla 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiğine dair herhangi bilgi, belge ya da bulgunun söz konusu olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (36) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.